UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Abusio, Abusus

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

... Philomius & Moſchus ſophiſtæ Elienſes, tota vita hydropotæ ... aliiſque ficis deſiderio ventris ſatisfecerunt.

Emericus filius ſancti Stephani regis Pannoniæ, vinum tota vita ... degeſtauit.

... Zephyri, vini vti capitale ducebant.

... Indorum, aqua & pane vixit contentus.

Maſiniſſa rex Numidarum, iam nonagenarius ſemel tantum ... veſcebatur, ſine pulmento.

Mithridates Rex Ponti, iam ſenex cibum capturus non accum-... veſcebatur.

... Princeps Luſitaniæ, vbi bellum aliquod mente conce-... non prius accumbebat menſæ aut in lecto acquieſcebat, ... propoſitum abſoluiſſet.

Auguſtus breuiſſimi cibi fuit, ad medias interdum epulas ſatia-... conuictoribus acedebat, primuſque ſurgebat menſa.

Lacedæmonij nullam diſciplinam abſtinentia habuerunt potio-rem. ... & obæſi ventris adoleſcentes inedia macerabant.

Aegyptia iuuentus, ... maſis edicto, non prius cibum capiebat, quam ... octoginta ſtadia percurriſſet.

Platonis frugales erant cœnæ, propterea dicebat Timotheus, be-ne ... , quos Plato excepiſſet conuiuio. Delicatiores epu-las ... ſpreuit contentus, viuebat contentus oliuis Academicis, pane ... aqua.

Telemachus Acarnenſis victitabat fabis.

Socratis tanta fuit temperantia, vt omnia ferè vitæ ſuæ tempora ... inoffenſa vixerit.

... Senator ſemel tantum interdiu dabat operam cibo.

... Magi nihil in cibum præter farinã & olera recipiebãt.

... Gymnoſophiſtæ alebantur pomis & farina.

Aegyptiorum Sacerdotes carnibus & vino abſtinebant, pane et-iam ... veſcebantur ne onerarent ſtomachum: oleum tantum in ... , ouum & lac vitabant.

Diogenes nunquam pendebat de craſtino, ſed in præſentem mo-... ſibi corrogabat cibum, ob id ἡμερόβιος dictus, id eſt, quo-tidianus.

Epaminondas Thebanus victu fuit adeo paruo & tenui, vt à vici-... cœnam inuitatus, cum dapſilem & affluentem delitijs men-ſam ... , iratus receſſerit, dicens: Ego te opinabar rei diuinæ operam dare, non de contumelia cogitare. Sic infeſtus extitit obeſis & ... , vt quendam aqualiculo portentoſo ſubmouerit ab ... , quod ad tegendum eius corpus vix clypei tres ſufficerent.

Lycurgus dicere ſolitus eſt, non eſſe vtendum maiore cibo, quàm quantus ... pellendam famem ſufficeret, amota crapula.

Scribit Marcellinus, *Conſtantinum Imperatorem* nunquam gu-... pomum, nunquam nares in publico exterſiſſe, nunquam ex-... Idem ſuperatus à Perſis, fruſto panis à quadam vetula por-... inediam repulit.

Pericles Athenienſis à cœnarum & conuiuiorum apparatibus abſtinebat adeò, vt nec apud amicos cœnitaret.

... ſæpius ſiti laborans, è puteo hauriebat aquam, iterumque ... , vt ita cupiditatem caſtigaret.

¶ HIEROGLYPHICA.

Longa ieiunia, & diuturnæ ſitis tolerantiam per *Camelum* ſigni-ficari, ex eo manifeſtum eſt: quod nullum animal tanta inſigni

EMBLEMATA.

Andreæ Alciati.

Emblema XXXI.

Marmoreæ in tumulis vna ſtat parte columnæ

Vrceus, ex alterne re malluuium eſt.

Ius hæc forma monet dictum ſine ſordibus eſſe,

Defunctum puras atque habuiſſe manus.

Emblema eiuſdem XXXIV.

Ἀνέχου καὶ ἀπέχου.

Et toleranda homini triſtis fortuna ferenda eſt,

Et nimium felix ſæpè timenda fuit.

Suſtine (Epictetus dicebat) & abſtine oportet,

Multa pati, illicitis abſque tenere manus.

Sic ducis imperium vinctus fert poplite taurus.

In dextro ſic ſe continet à grauidis.

¶ FABVLA.

De Vulpe & Vua.

Vulpes ſublimem Vuam dependentem de vite conſpicata illam ſubſilijt iterum atque iterum, omnes vires corporis adhibens, ſi fortè attingere poſſet. Tandem defatigata inani labore, diſcedens ipſa ſeſe quaſi conſolans: At enim acerbæ nunc etiam, inquit, vuæ ſunt, & iſta imprimis auſtera, neque ſi in via reperiatur, videtur tol-lenda eſſe.

De ijs fabula dicitur, qui neceſſitati obſequuntur, & libenter ab-ſtinent ab ijs, quæ obtinere non poſſunt. *Ioach. Camerar. fabul. lib. p. 157.*

Plura de hac materia ſi deſideras, conſule tum cognatos, tum contrarios titulos; Continentiæ, Ieiunij, Tempe-rantiæ Ebrietatis, Intemperantiæ, &c.

Abuſio, Abuſus.

¶ DEFINITIONES ET ETYMOL.

Abuſio ſiue abuſus dicuntur, cum aliqua re per licentiam ma-lè vtimur. Nam abuti eſt perperam vti, ſiue nimis licenter vti. Vnde Cicero: *Noli abuti nimis patientia noſtra.*

Abuſio Græcis, κατάχρησις, εος, ἡ, & καταχράομαι, abutor dicitur.

Abuſio & Abuſus, Adiunctum huius vocis ſignificationem ape-rit, vt non ſolum pro licentiori morum corruptela accipiatur, ſed & ad vſum illicitum cuiuſcunque rei. *Inſulanus.*

Abuſus pariter, niſi aliquid adijciatur ſignificationi, in bonam ſumitur partem: Simpliciter verò prolatum in malam. *Rebuffus. l. bona ciuitatis. ff. de verb. ſignific. Lucas. l. vſum aquæ. C. de aquæ ductibus.*

Abuſus & Vſus contraria iudicantur. Nam, authore Boetio, vti-mur ijs, quæ nobis vtentibus permanent: ijs verò abutimur, quæ nobis vtentibus pereunt. *Iacobus Spiegelius in Lexico iuris ciuilis.*

¶ DIVISIO.

ABVSIO
- Iuramenti, iurando. Thom. ſecunda ſecundæ qu. 89. art. 2.
  - *Sine neceſſitate, quia videtur Deo paruam exhibere reuerentiam, qui ex leui cauſa Deum teſtem inducit, quod non præſumeret de aliquo viro honeſto.*
  - *Sine debita cautela, deficiente aliqua comitum, quæ ſunt*
    - *Iuſtitia,*
    - *Iudicium,*
    - *Veritas.*
  - *Imminente periurij periculo. Vnde Eccleſ. 23. Iuramento non aſſueſcat os tuum.*
- *Rebonæ eſt peccatum. B. Thom. 3. ſent. diſt. 38. art.*
- *Poteſtatis ad regendum alios eſt peſſima, ſicut bonus vſus eſt optimus. Vnde & priuilegium meretur amittere, qui ſibi conceſſa abutitur poteſtate. de Regulis in libro 6.*

¶ SENTENTIÆ BIBLICÆ.

Non induetur mulier veſte virili, nec vir vtetur veſte fœminea. Abominabilis enim apud Deum eſt, qui facit hoc. *Deut. 22.*

Non decent ſtultum delitiæ: nec ſeruum dominari principibus. *Prouerb. 19.*

Per tria mouetur terra, & quartum, quod non poteſt ſuſtinere, per ſeruum cum regnauerit: per ſtultum cum ſatiatus fuerit cibo: & per odioſam mulierem, cum in matrimonio fuerit aſſumpta: &

rum: pauperem ſuperbum: diuitem mendacem: & ſenem fatuum & inſenſatum. *Eccleſ. 25.*

¶ PATRVM SENTENTIÆ.

Magna abuſio: parcitas putatur auaritia: ſobrietas auſteritas cre-ditur: ſilentium triſtitia reputatur. Econtra remiſſio diſcretio cre-ditur: triſtitia ſilentium reputatur: loquacitas affabilitas: cachin-natio, iucunditas: mollicies veſtimentorum & equorum faſtus ho-neſtas: lectorum ſuperfluus cultus munditia. *Bernhard. in apolog.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mira abuſio, domus ardet, ignis ſtat à tergo, & fugienti prohibetur egredi, & hoc ab his, qui in incendio poſiti ſunt. *Bernh. in ep.*

Cæco lumen, ſurdo ſermonem, ſapientiam bruto offerre, labor irritus, *Cyprianus.*

Duodecim ſunt abuſiones clauſtri quibus tota religionis ſumma corrumpitur, ſcilicet prælatus negligens, diſcipulus inobediens, iuuenis otioſus, ſenex obſtinatus, monachus curialis, religioſus cauſidicus, habitus pretioſus, cibus exquiſitus, tumor in clauſtro, lis in capitulo, diſſolutio in choro, irreuerentia iuxta altare. *Hug. libr. 1. clauſtr. animæ.*

Inter abuſiones huius ſeculi ſola maior eſt, ſenis obſtinatio: qui morti proximus mortis non horret aduentum: qui quaſi ad oſtium huius mundi poſitus, foris ſpectat, nec tamen vitæ præſentis attendit egreſſum, nec futura conſiderat. *Ibidem.*

Duodecim ſunt abuſiones ſeculi, ſcilicet ſapiens ſine operibus, ſenex ſine religione, adoleſcens ſine obedientia, diues ſine eleemoſyna, fœmina ſine pudicitia, dominus ſine virtute, Chriſtianus contentioſus, pauper ſuperbus, rex iniquus, Epiſcopus negligens, plebs ſine diſciplina, populus ſine lege. *Auguſt. de 12. Abuſion.*

Ridiculoſa res eſt aut magis periculoſa ſpeculator cæcus, doctor inſcius, præcurſor claudus, prælatus negligens, præco mutus. *Gilbert.*

¶ Poeticæ Sententiæ.

Billius l. 3. Anthologiæ.

In rebus mundi non eſt idem omnibus vſus,
Nec cuncti paribus cuncta ferunt animis.
Namq; bonos non blanda inflant, non aſpera frangunt,
Sed fidei inuictæ gaudia vera iuuant.
Terræ autem & fœni breuiter florentis amator,
Seu caret optatis, ſeu fruitur, miſer eſt.

¶ Philoſophicæ Sententiæ.

ὥστ᾽ οὐ κατηγορητέον τούτων τῶν πραγμάτων ἐστὶν, ὧν ἄν τις μετ᾽ ἀρετῆς πλεονεκτήσειεν· ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων, τῶν περὶ τὰς πράξεις ἐξαμαρτανόντων ἢ τοῖς λόγοις ἐξαπατώντων, καὶ μὴ δικαίως χρωμένων αὐτοῖς. hoc eſt. Quare non accuſandæ res illæ ſunt, per quas cum virtute alijs præſtare poſſis: ſed homines potius, qui aut res illas malè tractando corrumpunt, aut eloquentiam ad fallacias & iniurias confecerunt. *Iſocr. ad Nicoclem.*

Non debet ea mulier, cui vir bonorum ſuorum vſumfructum legauit, cellis vinarijs & olearijs plenis relictis putare id ad ſe pertinere. Vſus enim non abuſus legatus eſt. Ea ſunt inter ſe contraria. *Cicero in Topicis.*

¶ Apophthegmata.

Aristippvs delectatus aliquando inſigni vnguento: malè ſit, inquit, malis cinædis, qui rem tam bellam infamaunt: ſentiens, multa per ſe bona reijci culpa vtentium malè. *Laertius libro ſecundo.*

Theodorvs Atheniensis obijcientibus quod doctrina ipſius multi redderentur deteriores, reſpondit, id aliorum vitio accidere, qui doctrinam ipſius ſiniſtrâ exciperent, cum ipſe dextrâ porrigeret. *Plut. lib. de animi tranquill.*

Diogenes aliquando Platoni occurrit, caricas edens, eique offerens dixit. Licet participem eſſe: cum acceptas ediſſet, Participem eſſe dixi, inquit, non deuorare. Μετασχεῖν, εἶπον, οὐ καταφαγεῖν. Hic iocus ad rem ſeriam poteſt accommodari, videlicet in eos, qui principis, præceptoris aut parentum permiſſu abutuntur ad inconceſſa. Veluti ſi quis admonitus, non eſſe inutile deguſtare dialecticam, totam vitam ei impendat ſtudio. Dictum ita refertur à Laertio, vt dubites vter alteri obtulerit caricas. *Laertius lib. 6.*

Epictetus conſpiciens quendam impuris moribus audacem, confidenti lingua, improbo tamen ſtudio Philoſophiæ diſciplinas contrectare, inclamabat, Deum atque hominum fidem, his verbis increpans hominem: O homo, vide quo mittas, num purgatum ſit vas. Nam ſi ad arrogantiam iſta immiſeris, interierint: ſi computruerint, in vrinam aut in acetum vertentur, aut ſi quid his deterius. Senſit eruditionem eſſe pernicioſam, ſi in animum inciderit prauis affectibus corruptum, & quo quæque diſciplina ſanctior, hoc fit pernicioſior, ſi contigerit improbo. Velut bono theologo nihil melius, malo nihil peſtilentius. *Eraſm. libr. 7. apoph. ex Gellii libr. 17. cap. 19.*

Prometheus quum ignem è cœlis in terra deportaſſet, cumque primum viſum Satyrus complecti vellet & exoſculari: Heus, inquit, ni caues hirce, profecto dolebit tibi mentum. Admonens, etiam quæ natura pulcherrima ſunt maximeque non neceſſaria, tamen fieri pernicioſa, niſi recte vtaris. *Eraſm. 8. Apoph. ex Plut.*

¶ Similitvdines.

Origenis. Quemadmodum Iudæi peccantis circumciſio pro præputio habebitur, contra gentilis recte agentis præputium pro circumciſione: ſic & quæ pura creduntur: pro impuris imputabuntur ei, qui non vt oportet neque quantum oportet neq; vnde oportet illis vtitur: Sed quæ dicuntur immunda, omnia ſunt munda mundis, *in c. 15. Matth.*

Eiuſdem. Vinum ſanos & commodè degentes iuuat, & (ſicut ſcriptura loquitur) cor hominis duntaxat lætificat: febricitantibus

N[...] Zeni. Siquidem & m[...] [...]rum [...] quam [...]is ſit mel. Breuiter vt Salomoni, ſic & mihi [...] ſuum cuique negotio deſtinatum eſſe tempus. Et videmu[s] per ſe bona ſunt, ſi non bene quoque tractentur, bon[...] mittere, non aliter atque hybernis menſibus ſunt intempeſt[...] res. Nec mulieres virilis nec viros muliebris ornatus dece[...] nec luctui conuenit muſica, nec in potum lachrymæ. *L[...] Theologia.*

Theodoreti Epiſcopi. Rerum humanarum natura quide[m] ſunt, prudentia & temperantia, & iuſtitia, & animi magnitu[do] liæ partes virtutis: mala autem, imprudentia, & intemper[antia] iniuſtitia, & timiditas, & alia quæ ſunt his ſimilia. Diuitia[e] & paupertas, & ſeruitus, & dominium, & ſanitas, & aliæ vitæ [...] næ proſperitates & aduerſitates, ſunt cuiuſdam mediæ fort[...] ditionis. Sunt enim veluti quædam inſtumenta homini[...] poſita. Et qui ſunt quidem ex hominibus optimi & præſta[...] per vnumquodque eorum quæ dicta ſunt ſibi ſeruitutem [...] rant. Tam enim eos qui ſe propter diuitis efferunt, quà[m] [...] paupertate degunt, videre licet virtutis curam gerentes, [...] ctorum in ſanitate laudantes, & in morbis ſe toleranter [...] gerentes: & ſeruos, qui propter temperantiam & iuſtitia[m] [...] uadunt: & rurſus alios, qui in paupertate quidem vitiu[m] [...] ctuntur, & non ſolum furantur, ſed etiam mortuorum m[...] ta diripiunt, & ſacrilegia committere non erentur: alio[s] diuitias iniuſtitiæ inſtrumentum efficiunt, & in ſanita[te] ſuperbi ſunt & inſolentes, in morbis autem maledicta & [...] verba eructant. Per quæ facilè ſciri poteſt quod eoru[m] qui vtuntur, diuitiæ & paupertas, & ſeruitus & dominiu[m] ſunt his ſimilia, nunc quidem laudanda, nunc verò v[...] ſunt. Quemadmodum & ferrum nunc quidem homi[...] pem ferre dicimus, vt quod per aratrum, bidalium & li[...] ram colat, per falcem autem putet arbores, per dolab[...] ſerram, & domorum & variorum inſtrumentorum & [...] ſuppellectilis conſtitutionem præbeat: nunc autem nonnu[lli] illi inſidiari dicunt, dum vident enſes, & cædes quæ per eos [...] Sed neque enſis cædium cauſa eſt, ſed is qui enſe malè vſus eſt [...] que diuitiæ & paupertas, aliæque vitæ proſperitates & aduerſ[itates] reprehendi & accuſari merentur, ſed qui vtroque eorum [...] ter leges vtuntur. *In Epitome Diuinorum decretorum, Tit. D[e] Videntia.*

Auguſtini. Neque propterea pro patria non eſt miles ar[...] dus, quia contra patriam nonnulli arma ſumſerunt; aut ide[o] non debent boni doctiq; medici ferramentis medicinalibus a[...] lutem; quia his ad perniciem etiam indoctiſſimique vtu[ntur]. Quis enim neſcit, ſicut vtilia vel inutilia fuerint quæ quæru[ntur] ita eloquentiam, hoc eſt, peritiam facultatemue dicendi, ſi[c] vtilem vel inutilem, vt fuerint vtilia vel inutili quæ dicuntur? [...] *bro 1. contra Creſconium. c. 1.*

Plutarchi. Prometheus, Satyrum cum primum videns ig[nem] vellet amplecti admonuit eum exurere contingentem, at o[...] præbere lumen. Calefacit, inquiens, & ſeruit artibus: Sic eadem [...] vtcunque vteris, ita pernicioſa eſt & vtilis. *In Moralibus.*

Si multi inebriantur vino, non ob id incidendæ vites, ita vt [...] Lycurgus, ſed propius admouendi fontes: Ita ſi multi abutu[ntur] poetica, non protinus abijcienda, ſed adhibendæ cautio, vt fiat [...] taris. *In Moralibus.*

Plinij. Vt in rerum natura quæ ſpectatiſſimè florent, celer[rime] marceſcunt, veluti roſæ, lilia, violæ, cum alia durent: Ita in ho[mi]num vita quæ florentiſſima ſunt, citiſſimè vertuntur in diuer[ſum]. *Lib. 9. c. 15.*

Polypus, ſtupidum alioqui animal, in captandis cunctis inc[redi]bili vtitur ſolertia: Ita quidam ad ſolum quæſtum ſuum ſapi[unt] alibi pecudes meræ. *Lib. 9. c. 29.*

Vina vaſis infuſa è taxo factis, mortifera ſunt Ita ſalutaris [...] quin eruditio, ſi inciderit in hominem peſtilentem, moribus i[...] redditur noxia. *Lib. 16. c. 11.*

Roterodami Vt aqua marina ad potum inutis, melius ſu[...] nauem quàm fluuialis dulcis & potui aptior: Ita ſuum vnaqu[æque] res vſum habet ſi quis vtitur ad id quod oportet. *In ſimilibus.*

Vt Philoſophus miſſa lingua victimæ, rem ſimul & optima[m] peſſimam miſit: Sic opes optimæ ſunt, ſi rectè vtaris: peſſimæ, [...] cus. *In Prouerb. Lingua quo vadis.*

¶ Emblemata.

Andreas Alciatus rerum abuſum eleganter depingit Emble[ma]te 73.

Rupibus aereis, ſummiq; crepidine ſaxi
Immites fructus ficus acerba parit:
Quos corui comedunt: quos deuorat improba cornix,
Qui nihil humanæ commoditatis haben[t].
Sic fatuorum opibus paraſiti & ſcorta fruuntur:
Et nulla iuſtos vtilitate iuuant.

Idem Alciatus in Emblemate 91. Ocni effigie.

Impigre haud ceſſat funem contexere Sparto,
Humidaq; artifici iungere fila manu.
Sed quantum multis vir torquet ſtrenuus horis,
Tantum ignaui ventris aſella vorat.
Femina iners animal, facili congeſta marito
Lucra capit, mundum prodigit inq; ſuum.

❡ Fabula.

De Satyro & igni.

...igne in terras, quem Heſiodus ſcribit Prometheum Ioui ... ſubtractum apportaſſe mortalibus: tum igitur Satyrum delectatum ſplendore & claritate flammæ, voluiſſe aiunt, ignem amplecti & oſculari. Sed Promethea monuiſſe, futurum hoc cum detrimento ... ipſius. Aduret enim hanc, inquit, & cum cruciatu ex... tormentum. Ibi ferunt Satyrum reprehendiſſe factum Promethei, qui malum ſplendidum mortalibus attuliſſet. Prometheũ ... docuiſſe malum non eſſe. Nam vrere quidem ignem, ſed lumen etiam atque calorem ſuppeditare, cum ad vitæ iucunditatem, tum omnium artium vſum & opificia, ſi quis illo vti recte ſciat. Fabula docet, exquirendum vſum verum in rebus omnibus, ne ... vſurpatione damna nobis ac noſtris accerſamus.

❡ Auctores.

De abuſu legendi.

...abuſu, & quemadmodum hic cùm iuuenes tùm ſenes corrumpantur, vide prolixum ſermonem apud Stobæum, *Serm.* 114. *ex ... de Senectute.* De duodecim gradibus Abuſionum ſcripſit ... librum D. Aur. Auguſtinus, qui habetur *Tom.* 9. *eius operum.* Germanice quoque idem eſt excuſus Auguſtæ apud Sigismundum Grimm. Anno 1521. in quarto.

Acceptio perſonarum.

❡ Definitio et etymolog.

Acceptio perſonarum Græce προσωποληψία, ας, ἡ, & προσωπολήπτης, του, acceptor perſonarum dicitur. Eſt iniuſtitia, qua perſona perſonæ præfertur in conferẽdo ei aliquid, quod ... iuſtitiæ alteri eſt conferendum, ratione alicuius conditionis ..., non congruentis ad ipſam rem, exiſtentis circa perſonam, puta diuitiarum, poteſtatis terrenæ, vel cognationis carnalis: & non ob meritum eius ad rem ipſam. *Secundum Alexandrum de Ale. ſecunda, tractatu de accept. perſonarum.*

Acceptio perſonarum, eſt attendere ad conditionem perſonæ nihil facientem ad illud negotium.

vel ſic:

Acceptio perſonarum, eſt inæqualitas iuſtitiæ diſtributiuæ, in qua aliquid attribuitur alicui præter proportionem. *Secundum B. Thomam, ſecunda ſecundæ q.* 63. *art.* 4.

❡ Divisio.

Acceptio Perſonarum in octo maxime prohibetur.

In
- *Pænitentia impoſitione d.* 26. *q.* 7. *Sacerdos.*
- *Pænitentia definitione d.* 3. *q.* 9. *Neceſſe.*
- *Fidei prædicatione d.* 96. *q. vbi.*
- *Hoſpitum receptione. d.* 42. *q. quieſcamus.*
- *Eleemoſynarum largitione. d.* 61. *q.* 1. *ſi cupis.*
- *Dignitatum promotione. d.* 40. *Multi.*
- *Iudiciorum declaratione. de reg. iur. l.* 6.
- *Honoris exhibitione. d.* 1. *q.* 1. *viliſſimus.*

Sententiæ Biblicæ

...ad faciendum malum: nec in iudicio plu... à vero deuies. Pauperis quoque ... 23.
...cæcant ſapientes. *Exod.* 23.
...peris: nec honores vultum poten... *it.* 19.
...qui reus eſt ſanguinis. *Num.* 35.
...n: ita paruum audies vt magnum.
...ibilis, qui perſonam non accipit, ...lo & viduæ, *Deut.* 10.
...nera: quia munera excæcant oculos ... iſtorum. *Deut.* 16.
...a. *Deut.* 27.
...t Dominus Samueli de Eliab filio ... quoniam abieci eum, nec iuxta in... 16.
...x Iudicibus) apud Dominum no... acceptio, nec cupido munerum.
...orum, qui munera libenter acci...
...inclinet te. *Iob.* 36.
...em, & facies peccatorum accipitis?

Amici diuitum multi propter dona. *Prou.* 14.

Qui odit munera, viuet. *Prou.* 15.

Munera de ſinu impius accipit, vt peruertat ſemitas iudicii. *Prouerb.* 17.

Accipere perſonam impii in iudicio, non eſt bonum, vt declines à veritate iudicii. 18.

Multi colunt perſonam potentis, & amici ſunt dona tribuentis. 19.

Victoriam & honorem acquiret, qui dat munera: animam autem aufert accipientium. 22.

Cognoſcere perſonam in iudicio non eſt bonum. 24.

Qui arguunt impium, laudabuntur, venietque ſuper eos benedictio. *Ibid.*

Qui agnoſcit in iudicio faciem: non bene facit iſte, & pro buccella panis deſerit veritatem. *Prou.* 28.

Non ſubtrahet perſonam cuiuſquam Deus, nec verebitur magnitudinem cuiuſquam: quoniam puſillum & magnum ipſe fecit, & æqualiter eſt illi cura de omnibus. *Sapient.* 6.

Non ſit manus tua porrecta ad accipiendum. *Eccleſ.* 4.

Noli quærere fieri iudex, ne forte extimeſcas faciem potentis, & ponas ſcandalum in agilitate tua. *Eccleſ.* 7.

Bona excæcant oculos iudicum. *Eccl.* 20.

Eſt qui perdet animam ſuam præ confuſione, & ab imprudenti perſona perdet eam, perſonæ acceptione perdet ſe. *Ibid.*

Nec accipias perſonam vt delinquas. 42.

Omnes diligunt munera, ſequuntur retributiones. *Iſai.* 1.

Væ, qui iuſtificatis impium pro muneribus. 5.

Qui excutit manus ſuas ab omni munere, iſte in excelſis habitabit. 33.

Nolite iudicate ſecundum faciem, ſed iuſtum iudicium iudicate. *Io.* 7.

Non eſt acceptio perſonarum apud Deum. *Roma.* 2.

Non eſt diſtinctio Iudæi & Græci: nam idem Dominus omnium, diues in omnes, qui inuocant illum. *Rom.* 10.

Expoliantes vos veterem hominem, cum actibus ſuis, & induentes nouum, eum qui renouatur in agnitionem Dei, ſecundum imaginem eius, qui creauit eum, vbi non eſt Gentilis & Iudæus, Circũciſio & Præputium, Barbarus & Scytha, ſeruus & liber, ſed omnia & in omnibus Chriſtus. *Coloſſ.* 3.

In veritate deprehendo (ait Petrus) quia non eſt perſonarum acceptor Deus, ſed in omni gente, qui timet eum, & operatur iuſtitiam, is acceptus eſt illi. *Act.* 10.

Væ illis, qui in viam Cain abierunt, & deceptione mercedis, qua deceptus fuit Balaam, effuſi ſunt. *Iudæ.*

Mirantes perſonas quæſtus cauſa. *Ibidem.*

Fratres mei, nolite in perſonam acceptione habere fidem Domini noſtri Ieſu Chriſti glorioſi. Etenim ſi introierit in cœtum veſtrum vir annulum aureum habens in veſte ſplendida, introierit autem & pauper in ſordido habitu, & attendatis in eum, qui indutus eſt veſte præclara, & dixeritis ei, tu ſede hic bene: pauperi autem dicatis, tu ſta illic, aut ſede ſub ſcabello pedum meorum, nonne iudicatis apud vosmetipſos, & facti eſtis iudices cognitionum iniquarum? Si tamen legem perficitis regalem ſecundum ſcripturas: diliges proximum tuum, ſicut teipſum, bene facitis: ſi autem perſonam accipitis, peccatum operamini, redarguti à lege, quaſi transgreſſores. *Iacob.* 2.

❡ Patrum Sententiæ.

Si hanc diſtantiam ſedendi & ſtandi ad honores Eccleſiaſticos referamus, non eſt putandum leue eſſe pecatum, in perſonarum acceptione habere fidem Domini gloriæ. Quis enim ferat eligi diuitem ad ſedem honoris Eccleſiæ, contempto paupere inſtructiore & ſanctiore? *Auguſtinus, & eſt in gloſſa Iacobi* 2. *ſuper illud: Fratres mei nolite peccare.*

Quis eſt qui non iudicat perſonaliter? qui diligit æqualiter. Dilectio æqualis facit non acceptari perſonas: nam cum homines diuerſo modo pro ſuis gradibus honoramus, tunc timendum eſt, ne perſonas accipiamus. *Auguſt. tract.* 30. *in Ioan.*

Abſit Domine, vt in tabernaculo tuo præ pauperibus accipiantur perſonæ diuitum: aut præ ignobilibus nobiles, quando potius infirma mundi elegiſti, vt confunderes fortia. *Auguſtinus in ſermon.*

Quicunque conſanguinitate aut amicitia, vel è conuerſo hoſtili odio, vel inimicitiis in iudicando ducitur, peruertit iudicium Chriſti, qui eſt iuſtitia. *Hieronym. in Origen. ſuper Amos.*

Multa nos facere cogit affectus, dum propinquitatem reſpicimus corporum, & corporis & animæ, offendimus creatorem. *Hiero. ad Fabiolam.*

Nec bonis aduerſariorum, ſi honeſtum quid habuerint, detrahendum: nec amicorum laudanda ſunt vitia: & vnumquodq; non perſonarum, ſed rerum pondere iudicandum eſt. *Hieron. ad Pammachium.*

Alienum te à perſonis omnium redde iudicio, ac propter iniuſtitiam in iudicio pauperem ne defendas, nec propter gratiam diuiti indecenter aſſiſtas: aut ſi non potes facere, cognitionem reſpue cauſarum. *Hieron. epiſt. ad Damaſum Papam.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN